

Den Haag, 27 februari 2017

Hierbij zend ik u mijn reactie op het rapport «De innovatieve leraar», naar aanleiding van het verzoek van de vaste commissie Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Dit onderzoek is uitgevoerd in opdracht van Samsung door een onderzoeksgroep van de Universiteit Gent in samenwerking met de universiteiten van Tilburg en Leuven. Een dergelijke samenwerking tussen een marktpartij en onderzoeksgroep van diverse wetenschappelijke instellingen juich ik toe. Het strekt voorts tot aanbeveling dat het primaire proces, de lespraktijk van de leraar, het vertrekpunt vormde van het onderzoek.

Aan leraren met verschillende meningen over ICT is gevraagd hoe zij ICT inzetten of in zouden willen zetten in de klas. De onderzoekers concluderen dat technologie vooral wordt ingezet voor klassieke instructievormen, waarbij de leerlingen luisteren terwijl de leraar uitlegt. Hoewel interactieve werkvormen populair zijn, gebruiken leraren de technologie zelden als ondersteuning hiervoor.

Ook is gevraagd wat leraren ervan weerhoudt om ICT in te zetten in de les. Zij gaven aan dat zij een aantal barrières ervaren, bijvoorbeeld omdat het hen ontbreekt aan vaardigheden, voldoende training en geschikt leermateriaal. Of omdat zij geen meerwaarde zien, angstig zijn voor technische problemen of omdat leerlingen vaardiger zijn in het gebruik van ICT dan zichzelf. Ook beperken rigide schoolsystemen het experimenteren met ICT.

De ICT-voorlopers daarentegen, gaven aan dat ze het gebruik van technologie zien als voorwaarde om hun didactische doelen te bereiken. Het helpt hen bijvoorbeeld om interactie te stimuleren, leerlingen te motiveren, beter te differentiëren en feedback te geven. Ook kan het tijdswinst opleveren. Juist deze baten zijn wat het onderwijs nodig heeft. Het is dan ook van belang dat we de barrières slechten die leraren ervaren om ICT succesvol in te zetten in de klas. De ICT-voorlopers vragen in het onderzoek om meer gebruiksvriendelijke apps, hardware en lesmateriaal op maat, meer flexibiliteit om te experimenteren en ondersteuning voor leraren die meer moeite hebben met de inzet van ICT in de klas.

Met het Doorbraakproject Onderwijs en ICT werken we hieraan. In Leerlabs werken VO-leraren aan hun professionalisering op het gebied van ICT in relatie tot differentiëren en gepersonaliseerd leren. Ook met het Leraren Ontwikkelfonds ondersteun ik scholen en leraren in het funderend onderwijs die ICT een structurele plek willen geven in hun onderwijs. Verder zijn in het sectorakkoord en de lerarenagenda afspraken gemaakt over de e-didactische vaardigheden van leraren. Er is voor de scholen geld beschikbaar vanuit de sectorakkoorden voor professionalisering op dit gebied.

Scholen kunnen de inzichten uit het onderzoek gebruiken om hun professionaliseringsbeleid op het gebied van ICT-vaardigheden en e-didactiek vorm te geven. Zij kunnen hierover het gesprek aangaan met de ontwikkelaars van leermiddelen- en methodes. Op die manier kunnen

resultaten van onderzoek en de praktijk in de klas elkaar versterken. Dit sluit aan bij mijn beleid om onderzoek en praktijk dichterbij elkaar te brengen.

De Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
S. Dekker